

Dosarul nr.3r-74/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

05 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Maria Druță,

în cauza de contencios administrativ la contestațiile depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu, Gheorghe Onofraș împotriva Biroului Electoral al Secției de Votare or. Parma, Italia nr. 50/38 cu privire la încălcarea dreptului de vot la alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019,

împotriva încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentată de Maria Druță,

c o n s t a t ă:

La data de 24 februarie 2019, prin intermediul poștei electronice, Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu, Gheorghe Onofraș au depus contestații împotriva Biroului Electoral al Secției de Votare or. Parma, Italia nr. 50/38 cu privire la încălcarea dreptului de vot la alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019.

Prin hotărârea din 24 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, contestațiile depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu, Gheorghe Onofraș împotriva Biroului Electoral al Secției de Votare or. Parma, Italia nr. 50/38 cu privire la încălcarea dreptului de vot la alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019 au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La data de 26 februarie 2019, Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentată de Maria Druță a depus apel nemotivat împotriva hotărârii

primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 24 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a contestațiilor.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentați de Maria Druță și a fost acordat apelanților un termen până la 28 februarie 2019, ora 14.00 pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate, semnate în modul corespunzător, în secția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău. A fost explicat apelanților că în cazul nelichidării în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentați de Maria Druță din motivul că apelanții nu au prezentat cererea de apel motivată semnată în modul corespunzător, în termenul indicat de instanță.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 02 martie 2019 prin intermediul poștei electronice, Maria Druță a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece a înlăturat în termen indicațiile instanței de apel expediind cererea de apel motivată prin adresa electronică cu 29 de minute mai devreme decât termenul stabilit în încheierea instanței de apel din 27 februarie 2019, adică la 28 februarie 2019 ora 13.31 ora Chișinăului.

A mai menționat că înregistrarea cererii depuse și redicționarea în termen util a acesteia în adresa Curții de Apel Chișinău ține de atribuția instanțelor de judecată. Această constatare este în deplina conformitate cu prevederea art. 73 alin. (5) din Codul electoral, prin care este stipulat în mod expres „Programul instanțelor de judecată se organizează în așa fel încât contestațiile să poată fi depuse și examinate fără întârziere”.

Conform art. 74 alin. (6) Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel –un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Recursul declarat de Maria Druță la 02 martie 2019 este depus în interiorul termenului de declarare stabilit de legislația electorală.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la faza primirii cererii de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă (în vigoare la data emiterii încheierii), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Codul de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Astfel, materialele pricinii atestă că prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentați de Maria Druță și li s-a acordat apelanților un termen până la data de 28 februarie 2019, ora 14.00, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate semnată în modul corespunzător.

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentați de Maria Druță împotriva hotărârii din 24 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019.

În susținerea concluziei date, Curtea de Apel Chișinău a indicat că încheierea instanței de apel din 27 februarie 2019 a fost expediată apelanților la data de 27 februarie 2019 și 28 februarie 2019, la adresele electronice indicate în cererea de apel nemotivată, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la dosar (f.d. 112, 113). Astfel, instanța de apel a constatat că apelanții au recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și nu au prezentat în termenul acordat de instanță cererea de apel întocmită și semnată în corespundere cu exigențele legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că soluția instanței de apel dată în prezentul litigiu este una eronată, or, instanța de apel s-a pronunțat în privința raționamentului restituirii cererii de apel, cu încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul menționează că încheierea din 27 februarie 2019 prin care nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu și Gheorghe Onofraș, reprezentați de Maria Druță împotriva hotărârii din 24 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost recepționată prin e-mail la data de 27 februarie 2019, ora 17.16.

Colegiul precizează că, neajunsurile actului procedural, în speță, prezentarea cererii de apel motivată semnată corespunzător au fost înlăturate la data de 28 februarie 2019, ora Italiei 12.31 și ora Chișinăului 13.31, fiind expediată prin intermediul adresei electronice.

Pe cale de consecință, Colegiul conchide că instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea ce apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, deoarece apelanta a înlăturat în termen neajunsurile admise la depunerea apelului.

La acest capitol, Colegiul reține art. 112 alin. (4) Codul de procedură civilă care prevede că, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În consecință, nu poate fi reținută concluzia instanței de apel expusă în încheierea recurată precum că recurenta nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă la data de 27 februarie 2019, or, aceasta contravine suportului probator administrat la actele cauzei.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru Maria Druță decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către recurentă sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 28 februarie 2019, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Maria Druță.

Se casează integral încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la contestațiile depuse de Maria Druță, Maria Scutelnic, Valentin Stan, Efrosinia Belibov, Ana Roibu, Victor Gîndea, Tatiana Popescu, Igor Ghețiu, Gheorghe Botezatu, Gheorghe Onofraș împotriva Biroului Electoral al Secției de Votare or. Parma, Italia nr. 50/38 cu privire la încălcarea dreptului de vot la alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

semnătura

Mariana Pitic

Judecătorii

semnătura

Maria Ghervas

semnătura

Copia corespunde originalului:

Iurie Bejenaru

Iurie Bejenaru